

CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC QUỐC TẾ TẠI CÁC TRƯỜNG PHỔ THÔNG HOA KÌ

PHẠM THỊ TUYẾT NHUNG*

TÓM TẮT

Giáo dục quốc tế nói chung và chương trình IB nói riêng đang là xu thế giáo dục ở nhiều quốc gia trên thế giới. Ở Hoa Kỳ, chương trình International Baccaraulate (IB) được khuyến khích áp dụng tại các trường phổ thông. Bài báo này giới thiệu những thông tin cơ bản về quá trình phát triển của chương trình này. Ngoài ra, tác giả còn cung cấp những thông tin chi tiết về việc áp dụng chương trình IB tại một số trường phổ thông ở Hoa Kỳ. Chúng tôi cũng đưa ra một số đề xuất nhằm ứng dụng mô hình này tại các trường phổ thông ở Việt Nam.

Từ khóa: giáo dục quốc tế, trường phổ thông Hoa Kỳ, trường phổ thông ở Việt Nam.

ABSTRACT

The International Baccalaureate® in U.S. schools

International education in general and IB program in particular are an educational trend in many countries in the world. In the U.S., IB is encouraged to implement in some schools. This paper will introduce some fundamental information about the development of this program. Also, the author provides specific information about the implementation of IB program in some schools in the U.S. Some recommendations are also made to apply this model in Vietnamese schools.

Keywords: international education, U.S. schools, Vietnamese schools.

1. Giới thiệu

Trong báo cáo của Hội đồng Spellings năm 2006 [4], giáo dục đại học Hoa Kỳ đang gặp phải bốn khó khăn lớn, đó là khả năng sinh viên vào đại học, khả năng chi trả, chất lượng giáo dục và sự chịu trách nhiệm của các trường đại học. Lí do khó khăn về khả năng sinh viên vào đại học là do học sinh phổ thông chưa được trang bị những kiến thức và kĩ năng cần thiết để có thể theo học các trường đại học một cách hiệu quả. Hay nói cách khác, học sinh ở bậc phổ thông vẫn chưa sẵn sàng cho việc học ở bậc đại học. Ngoài việc khuyến khích, tạo điều kiện

và cơ hội để học sinh tham gia vào chương trình đại học (post-secondary school), Hội đồng Spellings rất ủng hộ các trường phổ thông đưa ra các sáng kiến để đánh giá xem học sinh đã sẵn sàng để vào học tiếp ở bậc đại học hay chưa. Một trong những giải pháp mà các trường phổ thông Hoa Kỳ đang thực hiện và cũng được Hội đồng này đồng tình là mở rộng các chương trình học tiền đại học, hay còn gọi là chương trình học để lấy điểm tín chỉ cho bậc đại học (dual enrollment program) như International Baccaraulate (IB). Chương trình IB đảm bảo học sinh đã được chuẩn bị sẵn sàng

* NCS, Đại học Giáo dục Texas Tech, Hoa Kỳ. Email: nhungptt48@gmail.com

theo học các lớp học ở bậc đại học. Nội dung của bài báo này sẽ giới thiệu về chương trình IB và cung cấp thông tin về việc các trường phổ thông Hoa Kỳ đã áp dụng chương trình IB này vào các cấp học như thế nào. Để thu thập thông tin cho bài viết, chúng tôi đã trực tiếp dự giờ lớp học tại trường tiểu học để bước đầu tìm hiểu việc các trường phổ thông Hoa Kỳ giảng dạy và đánh giá học sinh như thế nào khi áp dụng chương trình IB; đồng thời, chúng tôi đã phỏng vấn người phụ trách chương trình IB tại trường trung học phổ thông để có cái nhìn tổng quát về quá trình thực hiện chương trình IB tại các trường phổ thông của Hoa Kỳ.

2. Sơ lược về Chương trình giáo dục IB

• Lịch sử

The International Baccalaureate® (IB) được thành lập tại Geneva (Thụy Sĩ) vào năm 1968 và được xem như là một tổ chức giáo dục phi lợi nhuận. Một nhóm các giáo viên tài năng, cải tiến tại Trường Quốc tế Geneva với sự hỗ trợ từ một số trường quốc tế khác đã cho ra đời Chương trình giáo dục IB Diploma dành cho học sinh phổ thông trung học. Khởi nguồn là một chương trình duy nhất cho sinh viên quốc tế chuẩn bị hòa nhập vào các trường đại học, ngày nay IB đã phát triển thành bốn chương trình cho học sinh tuổi từ 3 đến 19.

• Nhiệm vụ và chiến lược đào tạo

Sứ mệnh của tổ chức IB được thể hiện trong những điều cơ bản sau:

- Chương trình giáo dục IB nhằm đào tạo những người trẻ tuổi phát triển khả năng khám phá, hiểu biết và biết quan

tâm để tạo nên một thế giới tốt đẹp và hòa bình hơn thông qua sự hiểu biết và tôn trọng văn hóa lẫn nhau.

- Tổ chức làm việc với các trường học, chính phủ và các tổ chức quốc tế để phát triển các chương trình giáo dục mang tầm quốc tế và luôn được đánh giá chặt chẽ.

- Các chương trình khuyến khích học sinh trên toàn thế giới chủ động, có nhiều đam mê và khả năng học tập suốt đời.

• Chương trình học tập và văn bằng chứng nhận

Tiền thân của chương trình IB chỉ cung cấp chương trình học tập cho học sinh phổ thông trung học. Ngày nay, chương trình giáo dục IB cung cấp ba chương trình giáo dục quốc tế cho các cấp phổ thông và một chứng chỉ nghề: Giáo dục tiểu học (Primary Years Programme (PYP) được giới thiệu vào năm 1997), Giáo dục trung học cơ sở (Middle Year Programme (MYP) được giới thiệu vào năm 1994) và giáo dục trung học phổ thông (Diploma Programme (DP) được giới thiệu vào năm 1969). Trong năm 2010, tổ chức đã giúp học sinh có thể được hưởng lợi từ hệ thống giáo dục của mình bằng việc bổ sung thêm chứng chỉ nghề nghiệp theo hệ thống đào tạo IB (IB Career-related Certificate (IBCC)). Đây là một loại bằng cấp có liên quan đến nghề nghiệp tương lai được thiết kế đặc biệt nhằm cung cấp một chương trình học tập linh hoạt dành cho các trường học, đáp ứng nhu cầu của học sinh và cộng đồng địa phương cũng như trên toàn thế giới.

Các trường thành viên thuộc hệ thống đào tạo IB tại Việt Nam

STT	Tên trường học	Chương trình tham gia			
		PYP	MYP	DP	IBCC
1	American International School 781/C1-C2 Le Hong Phong, (Extended) Street, Ho Chi Minh City			●	
2	Australian International School East – West Highway (Road 25B), Hamlet 2, An Phu Ward, District 2, Ho Chi Minh City	●		●	
3	British International School, Ho Chi Minh City 246 Nguyen Van Huong, Thao Dien Ward, District 2, HCM City			●	
4	Hanoi International School 48 Lieu Giai Street, Hanoi	●		●	
5	International School, Ho Chi Minh City 28 Vo Truong Toan St, An Phu, District 2, Ho Chi Minh City	●	●	●	
6	Renaissance International School Saigon 74 Nguyen Thi Thap Street, Binh Thuan Ward, District 7, Ho Chi Minh City			●	
7	Saigon South International School Tan Phong Ward, District 7, Ho Chi Minh City			●	
8	United Nations International School - Hanoi GPO Box 313, Hanoi	●	●	●	

Hiện tại, các trường tư thục quốc tế tại Việt Nam chủ yếu tham gia chương trình đào tạo IB cấp trung học phổ thông dành cho học sinh tuổi từ 16 đến 19 với mục đích giúp cho học sinh có thể chuyển điểm vào các trường đại học trên thế giới chấp nhận chương trình IB. Hiện nay, vẫn chưa có các trường công lập nào ở Việt Nam tham gia vào chương trình IB.

• **Học sinh được đánh giá kết quả học tập bằng cách nào?**

Một loạt các phương pháp khác nhau được sử dụng để giáo viên đánh giá

thành tích học tập của học sinh so với mục tiêu của mỗi khóa học.

• **Đánh giá bên ngoài**

Bài kiểm tra cuối kì là cơ sở cho việc đánh giá đối với hầu hết các khóa học. Tất cả các loại hình kiểm tra đều là các câu hỏi mở nhằm khơi gợi khả năng phân tích và tổng hợp của học sinh. Loại câu hỏi này cũng giúp học sinh bày tỏ quan điểm của mình về một vấn đề nào đó.

Ngoài ra còn có một vài cách đánh giá học tập bên ngoài khác, ví dụ các bài tiểu luận liên quan bài học như bài tiểu luận có chủ đề mở rộng hay bài tập về

văn học thế giới. Cách đánh giá bên ngoài này ứng dụng phổ biến cho bài luận mở rộng (extended essay) đối với chương trình DP. Các tiêu chí đánh giá được chia thành thang điểm 10 và mỗi thang điểm đều có những mô tả cụ thể. Đối với cách đánh giá ngoài, các bài kiểm tra đều được scan và gửi về trung tâm của chương trình IB và sẽ được giáo viên các nước khác cùng tham gia chương trình IB đánh giá.

- **Đánh giá bên trong**

Đối với hình thức đánh giá này, chương trình IB để cho giáo viên toàn quyền quyết định loại hình kiểm tra. Tuy nhiên, trong sổ tay hướng dẫn giáo viên, chương trình IB cũng gợi ý một số phương pháp đánh giá cho giáo viên nhưng để họ hoàn toàn linh động chọn lựa cho phù hợp với nội dung và hoàn cảnh giảng dạy của mình. Đánh giá này cũng được kiểm tra bởi hội đồng đánh giá bên ngoài và chiếm từ 20% đến 30% tổng điểm của học sinh.

- **Đánh giá liên tục**

Giáo viên tiến hành đánh giá liên tục trong quá trình học tập của học sinh dựa vào các tiêu chí đánh giá cụ thể phù hợp với các mục tiêu của từng nhóm đối tượng. Mục tiêu và tiêu chí đánh giá giúp học sinh chuẩn bị tốt cho việc kiểm tra cuối kì. Giáo viên chịu trách nhiệm đưa ra các loại hình đánh giá đa dạng và độ tin cậy cao (bao gồm cả kiểm tra bình thường và kiểm tra cuối khóa) từ đó cho phép học sinh đạt được thành tích theo mục tiêu đối với từng nhóm đối tượng. Để phù hợp với đặc tính của phương pháp học tập tiếp cận thực tế, trường học

sử dụng chiến lược và công cụ đánh giá định lượng và định tính, tạo cơ hội cho học sinh tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau.

- **Đánh giá cuối kì**

Đánh giá cuối kì diễn ra vào cuối chương trình để xác định trình độ của học sinh đã đạt được so với mục tiêu đề ra cho từng môn học. Việc xếp loại được quy định từ mức 1 (thấp nhất) đến 7 (cao nhất) áp dụng cho học sinh vào cuối năm học. Hiện nay, chương trình đào tạo IB không có kì thi tốt nghiệp chính thức mà thay vào đó, chương trình IB xác nhận việc học tập của học sinh năm cuối tại các trường thực hiện chương trình IB này và cấp giấy chứng nhận cho những học sinh nào đạt được tiêu chuẩn mà chương trình đã đề ra.

3. Tìm hiểu thực tế về một số trường học ở Hoa Kỳ áp dụng chương trình giáo dục IB

Ngoài chương trình học dành cho học sinh cấp tiểu học bao gồm cả mẫu giáo (kindergarten), Trường Tiểu học Roscoe Wilson (thành phố Lubbock – Texas) thực hiện thêm chương trình đào tạo IB. Trong năm học 2013 - 2014, chương trình IB dành cho cấp tiểu học bao gồm 5 chủ đề sau: Mối quan hệ (Who we are – Relationships), Cộng đồng (How we organize ourselves – Communities), Giao lưu văn hóa (How we express ourselves – Cultural Diversity), Lãnh đạo (Where we are in place and time - Leader), Vòng đời (How the world works – Cycles) và 3 yếu tố bảo vệ môi trường (Sharing the Planet – Reduce, Reuse, Recycle). Mỗi chủ đề

được lồng ghép vào trong 6 tuần học. Số lượng các chủ đề cũng phù hợp với cách đánh hiện nay của các trường phổ thông ở Hoa Kỳ (Các trường phổ thông ở Hoa Kỳ sau 6 tuần sẽ có 1 bài kiểm tra đánh giá và gửi kết quả về cho phụ huynh để phụ huynh nắm bắt được tình hình học tập của học sinh). Mỗi chủ đề của IB được lồng ghép vào và cũng được đánh giá cùng với chương trình học hiện tại của học sinh. Đối với bậc tiểu học và trung học, chương trình IB không có giáo trình riêng mà chỉ lồng ghép các chủ đề vào chương trình giảng dạy hiện tại của các trường phổ thông. Do đó, 5 chủ đề của IB cũng được đánh giá cùng với thời điểm đánh giá các môn học của trường. Để đáp ứng được yêu cầu giảng dạy theo chương trình IB, các giáo viên đều phải tham gia khóa đào tạo ngắn hạn khoảng 3-5 ngày về phương pháp giảng dạy mới và cách thức để lồng ghép các chủ đề của IB vào chương trình học. Chi phí đào tạo này đều được hỗ trợ từ nguồn ngân sách của Chính phủ và Liên bang. Hiện nay, chương trình IB ở bậc tiểu học và trung học chỉ mới áp dụng tại các trường chọn ở thành phố Lubbock.

Để tìm hiểu xem các trường phổ thông Hoa Kỳ đã áp dụng chương trình IB như thế nào, chúng tôi đã tham dự một buổi học của lớp học mẫu giáo. Trong lớp chỉ có 20 học sinh, được chia thành 4 nhóm ngồi vòng tròn ở 1 bàn lớn mang 4 màu sắc đặc trưng khác nhau. Trước khi thảo luận nhóm, giáo viên tham khảo ý kiến các cháu về những việc cần làm trước khi làm việc theo nhóm. Học sinh đưa ra các ý kiến khác nhau và cuối cùng

giáo viên đọc lại những ý kiến được cả lớp tán thành khi làm việc theo nhóm. Tiếp theo, giáo viên đặt câu hỏi “Cộng đồng là gì?” và các học sinh đưa tay phát biểu ý kiến của mình mà không đánh giá đúng – sai. Sau đó, học sinh bắt đầu thực hiện, các nhóm thoải mái làm theo ý thích của mình. Các nhóm dùng các vật dụng rác thải như thùng carton, chai nước suối, lõi giấy vệ sinh, báo cũ... được chính học sinh mang từ nhà đến góp vào để tự xây dựng cho nhóm mình một hình ảnh diễn tả khái niệm “cộng đồng”. Với phương pháp này, giáo viên chủ động trình bày kiến thức có sẵn trong giáo trình được giảng dạy bằng một phương pháp mới hơn so với cách giáo dục truyền thống, trình bày một “khái niệm trừu tượng” bằng “công cụ trực quan” để chính học sinh hiểu được ý nghĩa của điều đó.

Tiết học tiếp theo, giáo viên sẽ giảng tiếp về “cộng đồng” đồng thời để đánh giá sự hiểu biết của học sinh về khái niệm, giáo viên sẽ cho học sinh sử dụng website có những công nhân đang làm việc để hiểu rõ hơn khái niệm về cộng đồng. Học sinh sẽ có cơ hội thay đổi khái niệm cũng như chỉnh sửa sản phẩm của nhóm. Giáo viên chụp ảnh lần hai để so sánh những sản phẩm trước và sau của các nhóm để đánh giá kết quả. Ngoài đánh giá sản phẩm cuối cùng, giáo viên còn đánh giá kỹ năng học sinh thuyết phục bạn mình để chỉnh sửa lại sản phẩm, kỹ năng làm việc theo nhóm. Giáo viên cũng có các tiêu chí cụ thể để đánh giá từng chủ đề của chương trình IB.

Trao đổi với giáo viên, chúng tôi được chia sẻ về ý tưởng trọng tâm của buổi học là nhấn mạnh ý “Cộng đồng giúp đỡ mọi người đạt được nhu cầu và mong muốn của họ”, học sinh sẽ có được sự khám phá và kiến thức về cụm từ này, đồng thời rèn luyện cho học sinh những thái độ như: biết cảm thông, có tính tự lập và hợp tác. Sau khi học xong chủ đề này, học sinh sẽ được đi dã ngoại tại nông trại trồng bắp để trải nghiệm, xem cộng đồng những người nông dân làm gì để đáp ứng nhu cầu của con người.

Từ đó rút ra một số nhận xét như sau:

- Tiết học sinh động giúp học sinh tự khám phá ra những gì sắp học thay vì giáo viên chỉ cung cấp kiến thức và học sinh tiếp thu một cách bị động.

- Bài tập không có tính chất quyết định đúng sai mà chỉ là gợi mở để học sinh tự khám phá và nêu ý kiến cá nhân hoặc ý kiến của cả nhóm.

- Quá trình học sinh thực hiện, giáo viên đều trực tiếp phỏng vấn và khơi gợi, đồng thời giáo viên sẽ quan sát việc thảo luận, tranh luận của học sinh về việc thay đổi hay bổ sung ý tưởng để chính giáo viên cũng là người được bổ sung kiến thức, quan điểm của lứa tuổi nhỏ thay vì chỉ trao đổi một chiều.

Ngoài ra, chúng tôi cũng đã đến gặp điều phối viên của chương trình IB tại Trường Phổ thông trung học Lubbock ISD và được cung cấp một số thông tin cụ thể về chương trình như sau:

Cũng giống như ở bậc tiểu học và bậc trung học, chương trình IB tại trường phổ thông cũng được hỗ trợ từ nguồn

ngân sách nhà nước. Điều phối viên phụ trách chương trình IB tại trường phổ thông chia sẻ, hàng năm ngân sách dành cho IB ở bậc phổ thông khoảng \$35.000. Khác với bậc tiểu học và trung học, chương trình IB dành cho phổ thông có một giáo trình và lịch học riêng. Vì vậy, đến bậc học này, học sinh phải lựa chọn là sẽ học chương trình IB hay học chương trình phổ thông của Hoa Kỳ. Chương trình IB tồn tại ở bậc phổ thông như là một trường quốc tế nhỏ tồn tại trong lòng trường phổ thông của Hoa Kỳ. Tuy nhiên, nếu học sinh không muốn tham gia toàn bộ chương trình thì cũng có thể chọn những môn học yêu thích và lấy chứng chỉ IB cho môn học đó. Do đòi hỏi của chương trình IB ở bậc học này tách biệt với trường thường nên cần có đội ngũ giáo viên giảng dạy riêng. Những giáo viên dạy cho chương trình IB đều được tuyển chọn từ đội ngũ giảng dạy tốt của trường phổ thông. Các giáo viên sẽ được cử đi đào tạo để dạy theo các yêu cầu của chương trình IB. Điều phối viên tâm sự, các giáo viên rất muốn được tuyển chọn giảng dạy cho chương trình IB vì họ có thể áp dụng được những phương pháp giảng dạy mới. Các giáo viên còn chia sẻ giảng dạy cho lớp học IB thú vị hơn nhiều lớp học truyền thống. Một trong các lí do đó là các học sinh tham gia chương trình IB đều có mục tiêu vào học các trường đại học danh tiếng nên luôn có động lực học tập tốt. Điều phối viên cũng cho biết chương trình IB đòi hỏi học sinh không chỉ tham gia học tích cực ở trên lớp mà còn phải hoàn thành khối lượng lớn bài tập về nhà. Thế

nên, học sinh nào tham gia học chương trình IB phải rất quyết tâm và nỗ lực hết mình mới theo đuổi được chương trình.

Nội dung chính của chương trình DP bao gồm 2 phần chính. Phần thứ nhất là 6 môn học chính, bao gồm: Lịch sử, Tiếng Anh, Khoa học, Ngoại ngữ, Toán và 1 môn học tự chọn như Nhạc, Mĩ thuật hoặc Máy tính. Nội dung các môn học chính được phân chia theo tiết học và mỗi tiết học kéo dài 53 phút. Thứ hai là bài viết luận khoảng 3000-4000 từ theo 18 chủ đề cho sẵn như sinh, hóa, khoa học máy tính, kinh tế, văn học... Phần thứ hai là bài luận. Học sinh được tự chọn chủ đề của bài viết và tiến hành tự nghiên cứu về chủ đề với sự hướng dẫn của giáo viên. Bài luận được xem là một nghiên cứu nhỏ của sinh viên làm bên ngoài lớp học và thực hiện trong vòng 6-8 tháng dưới sự hướng dẫn của giáo viên.

Để đánh giá các môn học, học sinh sẽ có điểm đánh giá quá trình và điểm thi cuối khóa như đã trình bày ở trên. Bài thi cuối khóa bao gồm 2 phần và được thi vào buổi chiều hôm trước trong thời gian 2 tiếng và sáng hôm sau trong vòng 1 tiếng. Nội dung một bài kiểm tra được chia làm 2 phần chính và đều là các câu hỏi mở. Câu hỏi kiểm tra yêu cầu học sinh miêu tả, giải thích về một chủ đề nào đó. Các câu hỏi đều dưới dạng viết luận và yêu cầu học sinh phải tư duy logic và thể hiện được khả năng sáng tạo của mình. Ví dụ một đề thi tâm lí có đến 5 chủ đề và mỗi chủ đề 3 câu hỏi nhưng học sinh chỉ cần chọn trả lời 1 câu và trả lời trong vòng 1 giờ đồng hồ. Điều phối viên chương trình IB chia sẻ, để khai thác

tối đa kiến thức và sự yêu thích về một nội dung nào đó từ người học, bài kiểm tra có rất nhiều câu hỏi về các nội dung khác nhau để học sinh có thể lựa chọn. Bài kiểm tra không chú trọng vào khả năng ghi nhớ của học sinh mà tập trung vào đánh giá học sinh đã học được gì từ môn học bằng cách yêu cầu phân tích và đánh giá rồi ứng dụng những kiến thức đã học. Mục tiêu của bài kiểm tra không nhằm thách đố để học sinh nộp giấy trắng mà bài kiểm tra là cơ hội để sinh viên thể hiện kiến thức và chính kiến của mình. Bài kiểm tra sẽ được scan và gửi về trung tâm tại Anh Quốc. Trung tâm sẽ chuyển bài kiểm tra đến giáo viên các nước khác đánh giá và có kết quả sau khoảng 1 tháng. Các tiêu chí đánh giá được ghi rõ trong sách hướng dẫn cho giáo viên.

Hiện nay, chi phí trả để giảng dạy và giáo trình cho chương trình IB đều được lấy từ nguồn ngân sách nhà nước. Học sinh chỉ nộp lệ phí tham dự kì thi là 150 USD và lệ phí mỗi môn học là 105 USD. Tổng cộng một năm học sinh sẽ trả khoảng 750 USD.

Học sinh tham dự chương trình IB phải rất có động lực học tập và có khả năng tư duy cao. Những học sinh tham dự lớp IB thường đặt mục tiêu vào học các trường đại học danh tiếng ở Hoa Kỳ và cơ hội được chấp nhận khi học chương trình IB luôn cao hơn các chương trình học truyền thống. Đối với Trường Đại học Florida State và Đại học Trung tâm Florida, tỉ lệ chấp nhận là trên 90%. Ở Đại học Boston hay Michigan là 70%, tỉ lệ vào Đại học Princeton – một trường đại học danh tiếng của Hoa Kỳ là 16%,

cao gấp đôi so với sinh viên học các chương trình khác. Học sinh trung học phổ thông có thể theo học dạng IB Diploma (học tất cả các môn) hoặc IB certificate (chọn một số môn học) và chuyển điểm từ chương trình IB vào các trường đại học nhằm rút ngắn thời gian học đồng thời tiết kiệm được một khoản tiền học phí vì học phí tại trường đại học ở Hoa Kỳ thường rất cao.

Trong năm qua, một số học sinh học chương trình IB đã được chuyển 61 tín chỉ vào Trường Đại học Texas Tech (Lubbock – Texas) và học sinh đó chỉ cần học thêm 60 tín chỉ nữa là có thể tốt nghiệp đại học, hay cũng có trường hợp học sinh khác được chuyển 51 tín chỉ vào trường đại học Texas tại thành phố Austin. Chuyển điểm vào trường đại học không chỉ giúp cho sinh viên rút ngắn được thời gian học mà còn tiết kiệm được chi phí. Những lợi ích đó cũng là động lực cho học sinh tham gia học chương trình IB.

4. Ứng dụng chương trình IB cho các trường phổ thông tại Việt Nam

Từ những ví dụ minh họa về các trường phổ thông tại Hoa Kỳ đang ứng dụng chương trình IB, các trường phổ thông của Việt Nam cũng có thể ứng dụng mô hình này nếu được Bộ Giáo dục và Đào tạo cấp thêm kinh phí. Những lợi ích mà chương trình IB mang lại bao gồm:

- **Đối với nền giáo dục Việt Nam**

- Mục tiêu của chương trình IB là đào tạo con người có tư duy quốc tế nhằm đáp ứng nguồn nhân lực cho quốc tế.

- Chương trình IB rất tôn trọng văn hóa và rất linh hoạt khi đưa vào áp dụng cho từng nước nên sẽ ít gặp khó khăn khi áp dụng vào bối cảnh và văn hóa Việt Nam.

- Chương trình IB tồn tại ngay trong lòng trường phổ thông nên sẽ dễ dàng quản lý hơn. Ngoài ra, chúng ta có thể tận dụng được cơ sở vật chất hiện có của trường phổ thông Việt Nam nên sẽ tiết kiệm được một khoản chi phí.

- **Đối với đội ngũ giáo viên phổ thông**

- Giáo viên phổ thông có cơ hội tham gia các khóa học theo chuẩn quốc tế và có cơ hội ứng dụng những kiến thức mới vào giảng dạy;

- Có cơ hội trao đổi, giao lưu học hỏi với các giáo viên các nước khác trong cộng đồng chương trình IB;

- Có cơ hội phát triển nghề nghiệp vì chương trình IB luôn có các khóa học đào tạo ngắn hạn cho giáo viên.

- **Đối với học sinh**

- Hòa nhập với nền giáo dục quốc tế ngay từ nhỏ;

- Quen với phương pháp giảng dạy hiện đại và có tư duy sáng tạo;

- Để được xét tuyển vào các trường theo chuẩn quốc tế;

- Có thể chuyển điểm vào bậc đại học nên vừa tiết kiệm được thời gian cũng như chi phí học tập.

Để ứng dụng ở Việt Nam, chúng ta có thể thí điểm tại các trường chuyên, trường chọn tại các thành phố lớn trong nước. Trong quá trình áp dụng, Việt Nam có thể thành lập một nhóm nghiên cứu để đánh giá tính hiệu quả của chương trình

trước khi nhân rộng mô hình này. Việt Nam cũng có thể ứng dụng cách mà các trường phổ thông ở Hoa Kỳ đang làm là Bộ Giáo dục và Đào tạo sẽ hỗ trợ kinh phí để đào tạo giáo viên và giáo trình học tập, học sinh sẽ đóng lệ phí kì thi. Học sinh sẽ được lựa chọn việc theo học chương trình IB tại trường phổ thông.

Việt Nam nên xem xét việc áp dụng chương trình IB cho cấp tiểu học và trung học cơ sở để đội ngũ giáo viên có thể trực tiếp nhận được những lợi ích từ chương trình IB. Khi học sinh đã quen với phương pháp học tập mới thì sẽ dễ dàng tiếp thu chương trình IB ở bậc trung học phổ thông.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. International Baccalaureate Organization (2006), *Diploma Programme Theory of knowledge guide*. First examination in 2008.
2. International Baccalaureate Organization (2013), *Diploma Programme Theory of knowledge guide*. First examination in 2015.
3. Lubbock High School International Baccalaureate program.
4. Secretary of Education Margaret Spellings (2006), *A Test of Leadership: Charting the Future of US Higher Education*, Department of Education.

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 19-3-2014; ngày phản biện đánh giá: 25-6-2014;
ngày chấp nhận đăng: 25-8-2015)